

Dünyada imân, Âhirette Nûr!

İstanbul'dan okuyucumuz: “Tahrim Sûresi 8. âyette geçen “Rabb’imiz! Bize nûrumuzu tamamla!” cümlesini açıklar mısınız? Nûrun tamamlanması ne demektir?”

Önce ilgili âyet-i kerîmenin tam mânâsını verelim: “Ey îman edenler! Yürekten tevbe ederek Allah’a dönün. Umulur ki Rabb’iniz kötülüklerinizi örter. Ve sizi, içlerinden ırmaklar akan Cennetlere koyar. Allah’ın, Peygamberini ve Onunla berâber olan mü’minleri utandırmayacağı o gün, nurları önlerinden koşar ve defterleri sağlarından verilmiş olarak yürürler. Ve: “Rabb’imiz! Bize nûrumuzu tamamla! Bize mağfiret et! Muhakkak Sen her şeye Kâdir’sin” derler.¹

Bu âyetin tefsiri sadedinde bir diğer âyet-i kerîmeyi daha tetkik edelim: “İman eden erkek ve kadınları defterleri sağdan verilmiş ve nurları önlerinde olarak giderken görürsün. O gün onlara şöyle seslenilecektir: “Size müjdeler olsun! Bugün içlerinden ırmaklar akan ve içinde temelli kalacağınız Cennetler sizindir.” İşte bu büyük kurtuluştur. O gün, münâfık erkek ve kadınlar, mü’minlere, “Bizi de gözetin! Işığınızdan faydalanalım!” derler. Onlara: “Dönün arkanıza! Işığı orada arayın!” denilir. Münâfıklarla mü’minler arasına kapısının içi rahmet ve dışı azap olan bir sur konulur. Münâfıklar, mü’minlere çağırır: “Biz sizinle berâber değil miydik?” Onlar: “Evet, öyle! Fakat sizler kendinizi aldattınız! Bize pusu kurdunuz! Allah’ın emri gelene kadar dinde şüpheye düştünüz! Kuruntularınız sizi aldattı! Şeytanlar sizi Allah’a karşı ayarttı!” derler.”²

Âyetlerden anlaşılıyor ki, dünyadaki hâlis îmanımızın karşılığı, âhirette hâlis nurdur! Buradaki hâlis amellerimizin karşılığı, orada defterlerimizin sağ tarafımızdan verilmesidir. Münâfıklar da, dünyada inanmış gözüktükleri için, ibret olsun diye orada bir parça sönük nura sahip olacaklar; fakat o da sönecek ve karanlıkta kalıverecekler. Bu defa dünyadan tanıdıkları etraflarında bulunan mü’minlerden nur isteyecekler. Çünkü şiddetle nura ihtiyaçları olacak. Çünkü dünyada güneş hesapsız bir şekilde her yeri aydınlatırken; orada güneş, kalpteki hâlis îmandır artık. İmanda zaafiyet olunca, nuru sönük olmakta ve karanlığa karşı kifâyet etmemektedir. Bu durumdan dehşet alan, endişe duyan ve korkuya kapılan mü’minler de Cenâb-ı Hakk’a sığınarak, “Rabb’imiz nurumuzu itmam eyle!” yani “eksiltme!”, yani “söndürme!” diye niyaz etmektedirler.³

Orada nuru söndürebilecek unsurlar, dünyada îman zaafiyetinden başka, pervasızca işlenmiş olan günahlar ve haramlardır. Ki mü'minler, günah ve kusurlarından Allah'a sığınmaktadırlar; "nurumuzu tamamla!" niyazından hemen sonra, "Bize mağfiret buyur!" diye istiğfar etmektedirler. Mü'minlerin Allah'a bu ilticâlarının ve sığınışlarının makbuliyeti, âyetin genel çerçevesinden anlaşılmaktadır.

İsimsiz okuyucumuz: "Cenâb-ı Hak'ın itaat etmemizi istediği ulû'l-emr kimlerdir? Zamanımızda bu yetki kimlerdedir?"

İlgili âyeti hatırlayalım: "Ey İman edenler! Allah'a itaat ediniz! Resûle itaat ediniz! Ve sizden olan ulû'l-emre de (itaat ediniz!) Bir şeyde çekişerseniz, eğer Allah'a ve âhiret gününe inanmışsanız, onu Allah'a ve Peygamberine bırakınız! Bu en hayırlı ve en güzel neticedir!"⁴

Ulû'l-emr, kelime mânâsından da anlaşılacağı üzere emir ve yönetim sahipleridirler. Yani yöneticilerdir. Yani halkı yönetenlerdir. Geçmişte olduğu gibi, zamanımızda da insanları kim idâre ediyorsa, ulû'l emr onlardır.

Fakat gözden kaçan önemli bir husus var: Âyet ulû'l-emre mutlak itaati emretmiyor. Âyet, itaatte bir öncelik sırası tayin ediyor: 1-Önce Allah'a itaat edilecek. 2-Sonra Resûl'e (asm) itaat edilecek. 3-Sonra ulû'l-emre itaat edilecektir. Başka bir ifâdeyle, ulû'l-emrin, Resûlullah'ın (asm) ve Allah'ın emrine aykırı olmayan emirlerine itaat etmek farzdır. Aksi takdirde aynı âyet bu defa da, ulû'l-emre itaati farziyet kapsamında çıkarmaktadır.

Dipnotlar:

1-Tahrîm Sûresi, 66/8;

2-Hadîd Sûresi, 57/12,13,14;

3-Elmalılı M.H.Y., H.Dini K. Dili, s. 5129;

4-Nisâ Sûresi, 4/59.